

Pohorelský hlásnik 2019/17

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XV.; JÚL 2019; - ZADARMO -

Tak ako po noci príde úsvit, tak aj v sobotu 22.6. po vytrvalom popoludňajšom lejaku vyšlo slnko a mohli sa začať veľkolepé oslavy výročia vzniku legendárnej pohorelskej hudobnej skupiny ÚSVIT.

Uplýnulo už neuveriteľných 50 rokov, čo v júni 1969 na rozlúčkovom večierku v našej ZDŠ zazneli prvé nespelené tóny začínajúcej skupiny ÚSVIT. Táto skupina počas svojho pôsobenia bola hybnou silou a kostrou všetkých obecných kultúrnych spoločenských podujatí, estrád, zábav, júnialesov. O zábavu a výbornú náladu sa postarala aj na nespočetných svadbách v Pohorele a po celom Horehroní. Účinkovala i mnohých dedinách a mestách po celom Slovensku.

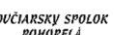
Dlhoročná spolupráca s DFS Mladosť a FSK Kráľova hoľa dala podnet k vytvoreniu i folklórneho ľudového Úsvitu.

V celovečernom programe venovanom 50. výročiu skupiny sa okrem skupiny Úsvit s bývalými i poslednými členmi predstavili Mužská spevácka skupiny Kráľova hoľa, skupiny Reku synku, Druhý dych, Jozef Tokár so skupinou Retro a spevácka skupina Úsvit Mária Niklová (Rochovská). Hovoreným slovom program dopĺňali Mirko Haľak a zakladajúci člen, vedúci skupiny od roku 1969 Jozef Maťuš.

(foto: V.Syč)

Touto cestou ďakujeme za úspešný a hodnotný hudobný večer všetkým účinkujúcim, sponzorom a partnerom.

Názov projektu:
Podpora opatrovateľskej služby

Hlavný cieľ projektu:
312040031 - 4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť,
112 - Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu.

Trvanie projektu: 03/2019 - 04/2021
Nesvádný finančný príspevok: 156 000,00 EUR
Typ projektu: dopytovo - orientovaný projekt

Riadiaci orgán: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
V zastúpení: Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja
v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.ludskedzroje.gov.sk

www.esf.gov.sk

www.employment.gov.sk

www.pohorela.sk

V období letných prázdnin je zvýšené riziko vzniku požiarov

Júl a august sú mesiacmi letných dovoleniek a školských prázdnin, ale zároveň je pre tieto horúce a suché mesiace charakteristické zvýšené riziko vzniku požiarov. Hasičský a záchranný zbor eviduje nadpriemerné množstvo zásahov pri požiaroch v období letných prázdnin.

V júli a auguste 2018 hasiči zasahovali dokopy pri **1609 požiaroch**, čo bolo o vyše 100 požiarov viac v porovnaní s minuloročným priemerom. Počas letných prázdnin 2018 požiare na Slovensku **zapríčinili smrť 3 osôb a zranenie 26 osôb**. Pre porovnanie, v Českej republike si požiare v rovnakom období vyžiadali viacnásobne vyšší počet usmrtených (14) i zranených osôb (261).

Z celkového počtu požiarov na Slovensku počas letných prázdnin 2018 sa až tri štvrtiny rozhorli v prírodnom prostredí. Zo štatistik tiež vyplýva, že pre mesiac júl je charakteristické zvýšené množstvo požiarov poľnohospodárskych strojov. V júli 2018 sa vyskytlo 18 takýchto prípadov.

POŽIARE V JÚLI A AUGUSTE V ROKOCH 2016 - 2018 (zdroj: PTEÚ MV SR)

	2016	2017	2018
Počet požiarov	1508	1879	1609
Usmrtené osoby	6	11	3
Zranené osoby	33	27	26
Škody v miliónoch eur	8,0	5,6	3,9

Najčastejšou príčinou vzniku požiarov je nebdalosť a neopatrnosť doplných osôb. Jediná iskra z neopatrného zakladania ohníka, z cigarety, poľnohospodárskeho stroja či nevhodne zaparkovaného vozidla môže viesť k zbytočným stratám na životoch, zdraví, majetku alebo k ničeniu prírody.

Hasičský a záchranný zbor (HaZZ) vyzýva občanov a nielen ich, aby dodržiavali povinnosti a zákazy, ktoré im vyplývajú zo **zákonu č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom**. Pre porušenie tohto zákona môže občan dostať pokutu do výšky 331 eur. Ak sa prevíni právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, pokuta sa môže vyšplhať na 16 596 eur.

Zakázané je najmä:

- fajčiť alebo používať otvorený plameň (zápalky, zapalovače, variče atď.) na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k vzniku požiaru alebo k jeho rozšíreniu,
- spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,

Ak máte podozrenie, že niekde vznikol požiar, ihneď zavolajte hasičov na tiesňových linkách 150 alebo 112.

Vypaľovanie sa podľa § 8 písm. a) aj §14 ods. 2 písm. b) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov zakazuje.

Všetci občania by sa mali vyvarovať neuváženeho zakladania ohňov v lesných porastoch a v ich blízkosti okoli a vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov.

Touto cestou upozorňujeme na skutočnosť, že spaľovať tuhé horľavé látky je možné len mimo času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, avšak iba pri dodržaní všetkých požiaro-bezpečnostných opatrení v súlade s novelou zákona 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom.

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

HOREHRONSKÉ SLÁVNOSTI KOSCOV A HRABAČIEK XXV. majstrovstvá Pohorelej a sveta v kosení 2019 POHORELÁ, DŇA 20. JÚLA 2019 O 10.00 HOD.

Program:
09.00 - 10.00 prezentácia účastníkov
10.00 - 10.45 svätá omša na sýmyseľ
10.45 - 11.30 slávnostné otvorenie - DFS Mladost - Pohorelski chlapi a Gazdiná Maruša
11.30 - 16.30 súťaž v kosení / hrabaní
16.30 - 17.00 epónický pántrubok na zále časy
17.00 - 17.30 vyhlásenie výsledkov
17.30 - 24.00 kosecký tančný dom pri vatre s ľudovou hudbou Jara Kovács

PRÍHLASOVANIE: SÚTĚŽADČÍCH: www.stntrubok.sk, 0915 242 815

2.8. DAJME SI ŠANCU ŽIŤ SPOLU

3. ročník branno-športového dňa pre deti, seniorov
a ŤZP osoby od 10:00 v areáli amfiteátra

8.-11.8. FIDE OPEN POHORELÁ

XIX. ročník medzinárodného turnaja v rapidšachu
info a prihlášky: ŠK Orlová, J.Kanoš –
0907815650, adamik@pobox.sk

10.8. POHORELSKÝ HOCKEYBALL SUMMER CLASIC

10. ročník hokejbalového turnaja o KantaCup

11.8. TJ Mladost' – TJ Tatran Polomka

13:00 - majstrovské futbalové stretnutie
2. kola oblastnej súťaže mužov

24.8. VEDOMOSTNÝ KVÍZ

večer plný zábavy a nových informácií
- vedomostná súťaž družstiev v Krčme pri mlne

28.8. OSLAVY 75. VÝROČIA SNP

piaty akt pri pamätníku obetí
oboch svetových vojen

31.8. BEH VĎAKY K BUNKRU NA ROVNI

5. ročník bežeckého podujatia
pri príležitosti 75. výročia SNP

31.8. AHOJ LETO 2019!

hudobná rozlúčka s letnými prázdninami

informácie o podujatiach na www.pohorela.sk

Termíny zberu plastov

13. 8. 10. 9.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ PLNÉ** a **zaviazané vrecia**. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)

Termíny zberu komunálneho odpadu

31. 7. 14. 8. 28. 8. 11. 9.

Žiadame občanov, aby si nádoby vložili pred brány už deň vopred! Zbiera sa od 7:00 hod.!

Obec Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá zastúpená Ing. Janou Tkáčikovou, starostkou obce
v y h l a s u j e

v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 596/2013 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 5 zákona NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

výberové konanie na obsadenie funkcie

riaditeľa Základnej školy s materskou školou so sídlom: Kpt. Nálepku 878, 976 69 Pohorelá

Uchádzač o vyššie uvedenú funkciu musí spĺňať:

Kvalifikačné predpoklady na vykonávanie funkcie podľa osobitného predpisu:

- kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky na druh a typ školy, na výkon pedagogickej činnosti podľa zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade s § 34 ods. 2 citovaného zákona a v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- absolvovanie 1. atestácie alebo jej náhradnej formy v zmysle § 61 ods. 7 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- pedagogická prax min. 5 rokov.

Predpoklady výkonu práce vo verejnom záujme:

- spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- zdravotná spôsobilosť,
- ovládanie štátneho jazyka.

Iné kritéria a požiadavky v súvislosti s obsadzovanou funkciou:

- predloženie koncepcie rozvoja školy,
- znalosť príslušnej legislatívy.

Zoznam požadovaných dokladov, ktoré je uchádzač povinný predložiť:

- doklady alebo overené fotokopie dokladov o splnení kvalifikačných predpokladov a osobitných kvalifikačných predpokladov,
- doklad o zdravotnej spôsobilosti pre výkon práce riaditeľa,
- čestné prehlásenie, že uchádzač na funkciu má spôsobilosť na právne úkony,
- koncepciu rozvoja školy,
- potvrdenie o pedagogickej praxi,
- štruktúrovaný životopis,
- pisomný súhlas uchádzača k použitiu osobných údajov pre potreby výberového konania.

Vyššie uvedené doklady je uchádzač povinný predložiť spolu so žiadosťou o účasť na výberovom konaní v termíne do **24. 7. 2019 do 15.30 hod.** na Obecný úrad v Pohorelej, alebo poštou na adresu: Obec Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá s označením: „Výberové konanie – riaditeľ Základnej školy s materskou školou – neotvárať!“.

Oblastná futbalová súťaž mužov II. trieda skupina B

Stretnutia TJ Mladost' Pohorelá

v nadstavbovej časti súťaže ročníka 2018/2019

(skupina o umiestnenie):

- 28.4. TJ Mladost' – TJ Tatran Polomka 3:3 (1:2)
12.5. TJ Slovan P. Polhora - TJ Mladost' 3:0 kont.
19.5. TJ Tatran Polomka - TJ Mladost' 6:0 (3:0)
25.5. TJ Partizán D. Lehota - TJ Mladost' 3:0 kont.
1.6. TJ Mladost' - TJ Slovan P. Polhora 0:3 kont.
9.6. TJ Mladost' – TJ Partizán D. Lehota 0:4 (0:2)

Konečné poradie ročníka 2018/2019

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1 TJ Slovan Beňuš	20	14	2	4	62:29	44	4	14	91.2
2 ŠK Helpa	20	12	2	6	56:33	38	3	8	56.2
3 TJ Tatran Čierny Balog B	20	9	4	7	54:42	31	2	1	65.8
4 TJ Slovan Michalová	20	7	5	8	37:47	26	1	-4	15.2
5 TJ Partizán Dolná Lehota	20	8	4	8	42:44	28	4	-2	20
6 TJ Slovan Pohronská Polhora	20	7	4	9	51:59	25	3	-5	26.4
7 TJ Tatran Polomka	20	4	4	12	37:68	16	2	-14	19.2
8 TJ MLADOST' POHORELÁ	20	3	7	10	26:53	16	1	-14	23.1

- oblastná futbalová súťaž mužov -

II. DOUBLE STAR BET TRIEDA skupina B

Rozpis futbalových zápasov

TJ MLADOST' POHORELÁ

v jesennej časti sezóny 2019/2020:

Ne 4. august	16:30	TJ Partizán Dolná Lehota	TJ Mladost' Pohorelá
Ne 11. august	13:00	TJ Mladost' Pohorelá	TJ Tatran Polomka
Ne 18. august	16:00	TJ Slovan Michalová	TJ Mladost' Pohorelá
Št 29. august	17:00	TJ Tatran Čierny Balog B	TJ Mladost' Pohorelá
Ne 1. september	13:00	TJ Mladost' Pohorelá	FK Sokol Bravčovo B
Ne 8. september	15:30	TJ Slovan Pohronská Polhora	TJ Mladost' Pohorelá
Ne 15. september	13:00	TJ Mladost' Pohorelá	TJ Tatran Čierny Balog B
Ne 22. september	13:00	TJ Mladost' Pohorelá	TJ Partizán Dolná Lehota
Ne 29. september	15:00	TJ Tatran Polomka	TJ Mladost' Pohorelá
Ne 6. október	13:00	TJ Mladost' Pohorelá	TJ Slovan Michalová
So 19. október	14:00	FK Sokol Bravčovo B	TJ Mladost' Pohorelá
Ne 27. október	13:00	TJ Mladost' Pohorelá	TJ Slovan Pohronská Polhora

Okresný úrad Brezno, pozemkový a lesný odbor podľa § 30 ods. 4 zákona NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

Z A K A Z U J E

využívanie lesov verejnou osobou na lesných pozemkoch v obhospodarovaní **LESOV SR, š. p., OZ Beňuš** nachádzajúcich sa v **Nízkotatranskej časti** na Lesnom celku (ďalej len "LC") Beňuš, LC Polomka, **LC Pohorelá**, LC Červená Skala a LC Telgárt v pôsobnosti OU Brezno, PLO z dôvodu zamedzenia rizika založenia lesného požiaru v suchom letnom počasí, následnej ochrany mladých lesných kultúr na zalesnených kalamitných plochách a tým možného narušenia lesného prostredia pri získavaní a využívaní ostatných lesných produktov z lesa verejnou osobou.

Uvedený zákaz sa netýka značených turistických chodníkov a cyklistických trás.

Vydaný zákaz platí od **12.07.2019**
do **31.08.2019**.

Zábavno-športové oslavy MDD

Za príjemného i keď veterného počasia sa v sobotu 1.6. uskutočnil v areáli futbalového ihriska už 19. ročník Športového MDD. Tohto roku sa do súťaží zaregistrovalo 87 detí. Pripravný výbor pod vedením Jána Lakandu – predsedu ZO SZPB pripravil 15 stanovišť. Tematicky boli stanovišťa rozdelené na Roprávkovo, kde najväčším lákadlom bolo stanovište Šaško s postavou živého šaška a Voľné ihrisko, v ktorom najviac detí zaujala strelba zo vzduchovky pod odborným dozorom. V tomto roku nás podporili aj príslušníci polície, ktorí deti oboznámili s pravidlami pre cyklistov a chodcov.

Organizátori podujatia Smer-SD, ZO SZPB, Obec Pohorelá, OZ OPORA, KSS a Denné centrum seniorov za pomoci miestnych sponzorov zabezpečili deťom občerstvenie a ceny. Celý priebeh podujatia sa niesol v súťažnej atmosfére, deti sa výborne zabávali a aj na tvárach rodičov bolo vidieť spokojnosť a dobrú náladu. Po ukončení nasledovalo ocenenie všetkých detí darčekom – výbalíčkom a účastníckym diplomom.

Za prípravný výbor sa chceme poďakovať všetkým deťom, rodičom, rodičom, všetkým pomocníkom, ako aj všetkým ochotným sponzorom.

- J. Lakanda -

Víkendové oslavy MDD sa niesli v športovom duchu aj v nedeľu. Konal sa už 20. ročník cyklistickej časovky. Bohužiaľ, ako to v posledných rokoch sledujeme aj na iných športových súťažiach, ani hodnotné ceny neprebudili v „počítačovej a mobilovej mládeži“ súťažného športového ducha, čo sa prejavilo na veľmi nízkej účasti. Ti, ktorí sa zúčastnili, zažili atmosféru súťaživosti a tí najlepší okrem hodnotných cien a medailí i pocit chuti víťazstva. Sladkosťami boli odmenení všetci zúčastnení.

PREDŠKOLÁCI (1 km):

1. Marek JANOŠKA, 2 min. 17 sek.
2. Bibiana ROCHOVSKÁ, 2:25
3. Adam VOJTOK, 2:46
4. Alexandra BIALIKOVÁ, 3:16
5. Richard BRÁZ, 3:42

DIEVČATÁ I.-III. ročník (2,6 km):

1. Juliana GAJDOVÁ, 11:55
2. Nina TLUČÁKOVÁ, 13:59

CHLAPCI I.-III. ročník (2,6 km):

1. Jakub POMPURA, 9:34
2. Martin BORLOK, 10:22
3. Boris VASIL, 12:20
4. Peter FRAJT, 12:50

DIEVČATÁ IV.-VI. ročník (2,6 km):

1. Alexandra MECKOVÁ, 10:32
2. Alžbeta TLUČÁKOVÁ, 10:44

CHLAPCI IV.-VI. ročník (2,6 km):

1. Martin BAKSA, 10:13
2. Juraj PETRO, 10:39
3. Jakub VOJTOK-KUBANDA, 10:55
4. Erik BIALIK, 25:21 (pozn.: technická porucha na bicykli)

DIEVČATÁ VII.-IX. ročník (2,6 km):

1. Janka KAMZIKOVÁ, 9:27

CHLAPCI VII.-IX. ročník (2,6 km):

1. Ján GANDŽALA, 7:04
2. Jakub BUTORA, 9:47
3. Miroslav DUDÁŠ, 10:30

Organizátor podujatia OZ OPORA Pohorelá ďakuje za pomoc a spoluprácu partnerom a sponzorom: Obec Pohorelá, Miestny klub SMER-SD, Peter Vojtko TEC-TRADE, Ondrej Palus PAL-STAV, Ing. Jozef Baran BARTRANS, ZO SZPB a ZŠSMŠ.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

91 rokov

Anna Jánošková, Jesenského 126

84 rokov

Anna Halušková, Jánošíkova 397

83 rokov

Mária Krupová, Kpt. Nálepku 146

Anna Tlučáková, Orlová 635

82 rokov

Ružena Chlebušová, Nová 337

Anna Matulová, Pohorelská Maša 8

Anna Poláková, Orlová 596

Elena Dubcová, Kpt. Nálepku 3

81 rokov

Anna Buvalová, Partizánska 527

75 rokov

Jozef Gandžala, Kpt. Nálepku 28

70 rokov

Ondrej Paroš, Partizánska 541

Ján Márník, Pohorelská Maša 13

Ján Bugajda, Kpt. Nálepku 94

Marek Orolín, Za Vášok 235

Milan Gálik, Jánošíkova 471

Lukáš Bialik, Kpt. Nálepku 183

65 rokov

Mária Poláková, Za Vášok 204

Jozef Baksa, Kpt. Nálepku 158

60 rokov

Emília Šramková, Pohorelská Maša 70

NOVOMANŽELIA

Jana Lisková, Vysoká nad Kysucou
a Ján Šiman, Clementisova 758

Alexandra Krnáčová, Orlová 612
a Jozef Pompura, Hviezdoslavova 57

V Brezne sa 17.5. uskutočnilo okresné kolo spevackej súťaže Slávik Slovenska.

Z našej školy postúpili do tejto súťaže: v 1. kategórii Lucia Gandžalová, v 2. kategórii Biana Tlučáková a v 3. kategórii Natália Pokošová.

Dievčatá predviedli výborné výkony. Lucia Gandžalová získala vo svojej kategórii 1. miesto a postúpila do krajského kola v Poltári. Srdečne blahozeláme a všetkým prajeme veľa chuti do spevovania!

Mgr. M. Huťová

VŠEOBECNÁ AMBULANCIA PRE DOSPELÝCH

n.o. MERCI oznamuje občanom, že stále majú možnosť si prísť do ambulancie podpísať dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Ambulancia pracuje v čase ordinačných hodín:

- pondelok 12:00 – 15:00
- utorok 7:00 – 11:00
- streda 12:00 – 15:00
- štvrtok 7:00 – 11:00
- piatok 12:00 – 15:00

Pred 30 rokmi zomrel Jozef Vojtko Kubanda

20. júla 1989 zomrel v Bratislave pohorelský rodák Jozef Vojtko Kubanda – ekonóm, vysokoškolský pedagóg. Narodil sa 14.1.1930 (otec Karol Vojtko Kubanda, matka Anna rod. Puťošová). Študoval na gymnáziu v Revúcej a Vysokej škole ekonomickej v Bratislave. Od roku 1954 pracoval ako odborný a od roku 1962 ako vedecký pracovník Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied v Bratislave, od roku 1969 prednášal na Katedre plánovania národného hospodárstva a cien VŠE.

Vo vedeckom výskume sa zamerával na teoretické otázky rozvoja socialistického hospodárstva. Bol členom prognostického tímu, ktorý vypracoval syntézu *Prognóza ekonomického a sociálneho rozvoja Slovenskej socialistickej republiky do roku 2010*, kde spochybnil dogmatické základy komunistického ekonomického systému. Bol autorom monografií a vyše 70 článkov a štúdií vo vedeckej a odbornej tlači. V roku 1972 bol spoluzakladateľom Výskumného ústavu cenového v Bratislave.

Pred 340 rokmi zomrela Mária SÉČI

16. júla 1689 zomrela v Köszegu Mária SÉČI – panovníčka Muránskeho panstva. 8. júla 1670 vydala listinu, ktorou boli prvýkrát písomne vymedzené hranice medzi chotármi Šumiac, Pohorelej, Hefpy a Závadky.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1949 – (zaznamenal kronikár Anton Vajčík) – **HOSPODÁRSKE HLADISKO:** Celkovo bola úroda dobrá. Trávy narástlo dosť. I zemiakov sa pomerne dosť urodilo. Jakosť i množstvo zemiakov sa tu znižuje pre rakovinu, ktorou sú zemiaky na mnohých miestach zamorené. Hospodársky stav najlepšie vidno podľa cien jednotlivých plodín, dobytká, potravných a iných článkov, miezd a možnosti zakúpiť si denné potreby potravín, taktiež obuv. Celkovo ceny stúpili.

DVOJAKÉ CENY: Hneď po vojne a ešte i počas vojny nedostávalo sa na trhy toľko tovaru, aby sa potreba obyvateľstva dostatočne zaokryla. Čím bolo menej tovaru, tým boli jeho ceny väčšie. Ľudia pre nedostatok tovaru snažili sa kúpiť ho i za ceny neobyčajne vysoké, len aby ho získali. Tak vznikol obchod za ceny veľmi vyššie, ako boli úradne stanovené. Tak vznikol obchod „na čierno“. Ľudia, ktorí mali hodne peňazí kupovali tovar za akékoľvek ceny a mnoho ľudí takto bez práce neúmerne zbohatlo, lebo kupovali a predávali, ako chceli, ceny si sami tvorili. Na zničenie tohto obchodu „na čierno“ štátna správa zaviedla voľné obchody, v ktorých sa mohlo nakupovať voľne bez prídeltových lístkov a bodov, ale za ceny tiež vyššie, ako boli ceny tovaru na lístky a na body, lebo ešte nebolo toľko tovaru, ako by ľudia potrebovali. Ceny tovaru vo voľných obchodoch určoval štát, postupne ich znižuje a takto podstatne zamedzil bohatnutie jednotlivcov bez práce a tiež umožnil nakupovať tovar vo väčšom množstve, ako boli prídely.

CENY NA VOĽNOM PREDAJI: 1 kg káva pälaná – 800,-Kčs; 1 kg ruský čaj – 1500,-Kčs; 1 kg orechy – 120,-Kčs; 1 kg cukor – 160,-Kčs; 1 kg – cukríky – 350,-Kčs; 1 kg čokoláda – 500,-Kčs; 1 kg citróny – 60,-Kčs; 1 kg marmelády – 50,-Kčs; 1 kg párky – 200,-Kčs; 1 kg safalátky – 180,-Kčs; 1 kg ryža – 300,-Kčs; 1 kg udené bravčové mäso 350,-Kčs; 1 mužský oblek – 8-12 tisíc Kčs; 1 košeľa – 1200,-Kčs; 1 ženské šaty – 3000,-Kčs; Čižmy sa mohli dostať len za ceny neúradné a to ženské čižmy za 5 až 8 tisíc Kčs, mužské za 6 tisíc Kčs.

PRÍDEL MÄSA: Na jednu osobu na týždeň patrilo 35 dkg mäsa, pre deti denne pol litra mlieka a pre dospelých na osobu 3 litre na mesiac.

VOĽNÝ PREDAJ MLÝNSKÝCH VÝROBKOV: Dobrá úroda umožnila voľný predaj mlynských výrobkov všetkého druhu. Tak múka, chlieb, pečivo a ostatné mohlo sa nakupovať v neobmedzenom množstve za nízke úradné ceny počnúc od 1. októbra 1949. Toto bolo veľkým a dôležitým zlepšením pre široké masy pracujúcich.

1959 – (zaznamenal kronikár Ján Prišin) –teraz prišla odberačka za vojačka ma vzali a vzali slobodienu až ma slzy zaliali

Takto si spievajú chlapi po príchode z odberačky. Znamením regrútstva je ozdobený kľobúk trikolórami, ktoré visia z neho ako vrkoče vlasov dievčiny. Okrem toho zdobi kľobúk kytica pripravená dievčatom. Iste krásna mlad' nášho Horehronia.

S odberačkou sú spojené rôzne zvyklosti, ktoré sa doposiaľ zachovali a prevádzajú sa ešte i dnes.

Najprv sú to návštevy, nosenie darov, rozlúčkové hostiny. Potom odobierka v dome – rozlúčka pred rodinným domom. Samozrejme, že dobrá žltá cigánska muzika nikdy nechýba. Potom veľký sprievod príbuzných a známych dolu dedinou až na železničnú stanicu.

A napokon je to blížiaci sa čierny tátoš, ktorý spravidla narobí najviac žiaľu a slz. Podobne tomu býva i pri samotnom rukovaní ako sa tu ešte doposiaľ nazýva.

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2019/7, ročník XV., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorele;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.